

Okruhy otázek z Psychologie práce I., II.

1. Historické etapy vývoje psychologie práce v ČR, v zahraničí – uveďte příklady výzkumů ze 70 let 20.stol.
2. Proces motivace výkonu – základní model motivů, motivační schémata, Yerkes-Dodsonův zákon, motivace a peníze, metody zjišťování motivace k práci. Uveďte příklady výzkumů motivace z 90 let.
3. Postoje k pracovní činnosti, přehled teorií motivace – Maslow, Herzberg, Vroom, Latham Lock, Adams – teorie spravedlnosti. Uveďte výzkum k postojům.
4. Aspekty hodnoty práce, hodnotové orientace – jejich zjišťování – Sprangerova typologie, Hollandova typologie, principy vytváření dotazníků ke zjištění HO, nejčastěji využívané přístupy. Pojmy – důležitost, saturace, aktivita. Uveďte výzkumy k HO.
5. Práce a pracovní podmínky – pracovní prostředí – fyzikálně chemické, sociální, vliv biorytmu, únava, monotonie, bezpečnost práce z psychologického hlediska . Uveďte výzkumy k tématu.
6. Analýza pracovní činnosti, profesiografie – ovlivňující faktory, kritéria pracovní kariéry, metody zjišťování – Assessment centrum, hodnotitelské chyby. Uveďte výzkumy na rizikové profese.
7. Pracovní zátěž, typy zátěže, klasifikace stresorů, teorie životních událostí – Holmes, teorie percepce jednotlivce – Landy, teorie snižování úrovně stresu.
8. Hodnocení pracovních pozic na pracovišti – efektivita hodnocení, metody – pozorování, hodnotící stupnice, AC, metody Mystery shopping MS, focus groups, 360 stupňová zpětná vazba hodnocení. Uveďte výzkumy k tématu.
9. Stres na pracovišti, stresové situace v pracovním procesu, symptomy stresu, řešení stresu. Metody zjišťování pracovní spokojenosti – měření odolnost – škály RSA, psychická odolnost Mikšík, zvládání stresu – Frankovský, SVF 78, AC, DC, a další.
10. Pracovníci vyžadující zvláštní péči – typy sociálních skupin, pracovní terapie. Nezaměstnanost v ČR, její druhy, negativní vlivy, úřady práce, podpory v nezaměstnanosti, psychické důsledky nezaměstnaného. Uveďte výzkumy z 80 let a dnes na toto téma.
11. Komunikace – asertivita v pracovním procesu, 10tero asertivních práv, asertivní techniky. Manažerské komunikační dovednosti – verbální, neverbální, styly vyjednávání, typy rozhovorů. Uveďte výzkumy k tématu.
12. Psychologie řízení – management řízení, funkce a role manažéra. Styly řízení, orientace na lidi, na práci. Pracovní tým – Belbinův test, pracovní role.
13. Metody psychologie řízení, kulturní rozdíly – psychologické aspekty čtyř kultur – Francie, Anglo-saské země, Japonsko, Asie, ČR. Příklady rozdílů, výzkumy.
14. Organizační kultura – prvky, vazby k daným kulturám, čtyři typy organizační kultury – kultura rolí, moci, výkonu, podpory. Příklady, výzkumy.
15. Styly vedení lidí – Eysenckův model osobnosti, Goldberg – Big-five, pozitivní – negativní afektivita – Watson, kompenzace vůdců – praktické důsledky teorií,

- behaviorální teorie, konstituční přístup, situační vedení, transformační vůdcovství, atribuční chyba, gender rozdíly.
16. Mobbing na pracovišti – strategie, profil oběti, příčiny, průběh, fáze, opatření, stav v ČR. Mobbing – šikana – rozdíly, psychologické aspekty. Uveďte výzkumy k danému tématu.
 17. Hoganův osobnostní dotazník – HPI, MVPI, HDS – metodika využití, validita, uplatnění na trhu práce.
 18. Psychologie průzkumu trhu – segmentace trhu, historický vývoje na českém i zahraničním trhu, termín propagace – důležité psychologické aspekty, vliv barev, prostoru, písma, příklady výzkumů.
 19. Metody průzkumu trhu – kvalitativní, kvantitativní, individuální, skupinové – psychologické segmentace trhu, příklady využití na zahraničním i české trhu.
 20. Psychologie reklamy – uplatnění na trhu, historické kořeny, pozitivní – negativní aspekty působení, podstata klamané reklamy, etické aspekty, psychologické aspekty působení na jedince, využití v praxi, příklady reklamních spotů.
 21. Psychologie médií – vliv televize, rozhlasu, počítačů, internetu.... na jedince, na skupinu, na společnost, uplatnění obecných psychologických aspektů v procesu působení reklamy – např. vliv našich představ, fantazie, paměti, způsob uvažování, forem sociálního učení, kognitivní disonance apod.
 22. Psychologie dopravy - historie vývoje, konkrétní uplatnění všech oblastí v praxi, důležitost psychologických aspektů – pozornost, zrakové vnímání, paměť, sociální zkušenost, motoristická inteligence, vliv únavy, mikrosněnek, příklady výzkumů – příčiny dopravních nehod.
 23. Typologie řidičů – výzkumy, poruchy osobnosti v dopravních situacích – obranné mechanismy a konkrétní projevy jedince s poruchami, praktický dopad v silniční dopravě.
 24. Psychodiagnostické metody v dopravní psychologii, uplatnění pětifaktorového dotazníku TVP v dopravě, realizace posudků pracovně psychické způsobilosti v dopravě – účel, kritéria vyhodnocení.
 25. Psychologie dopravy – v letectví, na železnici, v oblasti lodních plavidel - historie, psychologické aspekty daných specifíků, metodika - realizace posudků způsobilosti, prevence nehod, mezinárodní systém – kontrola, nehodovost - člověk – doprava.

Literatura: / P – povinná, D – doporučená/

- Arnold, J., et al. (2007). Psychologie práce pro manažery a personalisty, Brno, Computer. - D
- Bedrnová,E.,Nový,I. et al. (2007). Psychologie a sociologie řízení, Praha, Managment Press. - P
- Buchtová, B. (2002). Nezaměstnanost - psychologický, ekonomický a sociální problém, Praha, Grada. - D
- Evangelu,J.E. 2009). Diagnostické metody v personalistice, Praha, Grada. - D
- Havlík, K. (2005). Psychologie pro řidiče, Praha, Portál. - P
- Hřebíčková, M. (2011). Pětifaktorový model a v psychologii osobnosti, Praha, Grada. - D
- Hroník, F. (2007). Rozvoj a vzdělávání pracovníků, Praha, Grada. - D
- Gillernová,I., Kebza,V.,Rymeš,M.,et al. (2011). Psychologické aspekty změn v České republice, člověk na přelomu tisíciletí, Praha, Grada. - D
- Janoušek, J, Aspirační úroveň, výkonný motiv a vnímané sebeuplatnění jako psychologické faktory výkonnosti ve společenských podmínkách, Pražská sociálně vědní studie – psychologická řada,PSY-2005, 16 - D
- Kociánová,R. (2010). Personální činnosti a metody personální práce, Praha, Grada, - P
- Kociánová, R. (2012). Personální řízení, Praha, Grada. - D
- Koníčková, J. (2011). Mobbing a pracovní prostředí, Rigorózní práce, Praha UK - D
- Kohoutek, R.,Štěpánek,J. 2006). Psychologie práce a řízení, Brno,CERM - D
- Koubek, J. (1995). Řízení lidských zdrojů- základy moderní personalistiky, Praha, Managment Press. - D
- Kyrianová,H. (2003). Assessment centrum v současné personální praxi, Praha, Testcentrum. - D
- Mikuláščík,M. (2015). Manžérská psychologie, Praha, Grada. - P
- Montag,P. (2002). Assessment centre, Praha, Pragoeduca. - D
- Procházka,J. (2013). Psychologie efektivního leadershipu, Praha, Grada. - D

- Růžička, J. (1992). Motivace pracovního jednání, Praha, VŠE. - D
- Štikar, J., Rymeš, M., Riedl, K., Hoskovec, J. (1996). Základy psychologie práce a organizace, Praha Karolinum. - P
- Štikar, J., Rymeš, M., Riedl, K., Hoskovec, J. (2000). Metody psychologie práce a organizace, Praha, Karolinum. - P
- Štikar, J., Hoskovec, J., Šmolínová, J. (2006). Psychologická prevence nehod, Praha, Karolinum. - P
- Štikar, J., Hoskovec, J., Štikarová, J. (2003). Psychologie v dopravě, Praha, Karolinum, - D
- Štikar, J., Rymeš, M., Riedl, K., Hoskovec, J. (2003). Psychologie ve světě práce, Praha, Karolinum. - P
- Šucha, M. et al. (2013). Dopravní psychologie, Praha, Grada. - D
- Vysekalová, J., Komárková, R., Rymeš, M. (1998). Psychologie trhu, Praha, Grada. - P
- Vysekalová, J., Komárková, R. (2011). Psychologie reklamy, Praha, Grada. 4.vydání - P
- Vysekalová, J., Mikeš, J. (2010). Jak dělat reklamu, Praha, Grada. - D
- Wagnerová, I. (2005). Pracovní hodnocení – hodnocení pracovníků jako významný nástroj řízení výkonnosti, Brno. - D
- Wagnerová, I. et al. (2011). Psychologie práce a organizace, nové poznatky, Praha, Grada. - D